

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D E Z S Ó

Ara hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.141.

A nemzet megbizottja

Dr. Szász Lajos közellátásügyi miniszter a közgazdasági szakajtó munkatársai előtt tájékoztatást adott az új mezőgazdasági terménybeszolgáltatási rendszer kereskedelmi részéről. A tájékoztatáson jelen volt Juresek Béla és Jakabffy Károly államtitkár is. A miniszter bevezetőjében elismerő szavakkal emlékezett meg a napi- és szakajtó közellátási munkásságáról, majd rámutatott arra, hogy az új rendszer kiépítésénél a termelő és fogyasztó közé közvetlenül beépítették a közvetítő kereskedőt, aki kereskedői hivatásának és vállalkozói tevékenységének feladása nélkül, felelősség mellett gondoskodik az áruk összegyűjtéséről és tobitásáról. Az új rendszer nem kívánt hivatálnok-kereskedőket létesíteni.

A beszolgáltatott termények átvételét kereskedők nélkül lebonyolítani nem lehet. A rendszer tehát a kereskedőre, mint egyik fontos tartópillérre épül.

Az áruforgalom lebonyolítását kijelölt kereskedők végzik. A kijelölést az a körülmény indokolja, hogy a termelő által beszolgáltatott termény a nemzet tulajdonába megy át és így bizalmi kérdés, hogy ki jogosított a nemzeti vagyon egy részével sáfárkodni. A kiépített kereskedelmi hálózat közvetlen kapcsolatban van a beszolgáltatási köteleesség előírását és teljesítését egyenként nyilvántartó hatóságokkal és áruforgalmi központokkal, amelyek az áru megvásárlását és felhasználását irányítják, forgalmukat ellenőrzik és a készletek nyilvántartását intézik. Az áruforgalmi központok kereskedelemmel nem foglalkoznak. A központok irányítják és ellenőrzik a hozzájuk tartozó kereskedőket. A kereskedők három csoportba tömörülnek, mégpedig az országos, a körzeti és a helyi kereskedők csoportjába.

A miniszter tájékoztatása során részletesen ismertette az árufelvétel útját, majd pedig az áruval történő rendelkezéseket. Hangsúlyozta, hogy az új terménybeszolgáltatási rendszer kereskedelmi szervezetének kiépítése megtörtént és az áruforgalmi központok máris megkezdték működésüket. Azután adatokat közölt az egyes központok működéséről.

Dr. Szász Lajos közellátásügyi miniszter tájékoztatása végén a következőket mondotta:

Nem volt igazuk az aggodalmaskodóknak, akik attól féltek, hogy ezt a hatalmas kereskedelmi szervezetet nem lehet idejében kiépíteni. Lehet, hogy a nyugalmas békéldőkben ez a szervezési munka talán lassabban készült volna el, de a mai különleges viszonyok között a cél az

volt, hogy minden gyorsan és mégis a legnagyobb körültekintéssel kiépüljön. Természetesen számolni kellett a meglévő adottságokkal, de ugyanakkor felszabadítottuk a kereskedőt, visszaadtuk igazi hivatásának. Minden kereskedő számára megvan a le-

hetőség arra, hogy egyéni hajlamai szerint lássa el megbízatását. Szándékkal használom a megbízatás szót, mert ebben a nagy munkában résztvevő valamennyi kereskedő a nemzet megbizottja, bizalmának letéteményese. Ha jól végzik munkájukat,

úgy nemcsak a megélhetést biztosító haszon marad meg számukra, hanem nyugodt lelkiismerettel vállalják magukat a magyar gazdasági élet munkásainak, mert az egyéni célkitűzéseken túl az egész ország jövőjéért dolgoznak.

Óriási véráldozattal fizették meg a bolsevisták a csekély területnyereséget

Már a német fővédelmi vonal előtt elakadt a szovjet előretörése a kubáni arcvonalon

Nagy páncélos és gépesített erőket vetettek harcba az oroszok Szevszk körül

Berlin, szeptember 3.
A szovjet az óriási kanyarban 14 ezer foglyot veszített. Különösen páncélosokban volt nagy a bolsevisták vesztesége. Több mint 4000 páncélost vesztek itt az oroszok. Berlinben rámutatnak arra, hogy a keleti arcvonal helyzetének általános képe nem változott. A vörösök óriási véráldozattal fizették meg az elért csekély területnyereséget. A bolsevisták a Kubánál újabb támadásra indultak, előretörésük azonban még a német fővédelmi vonal előtt megakadt. Ugyancsak a német állások előtt omlott össze a vörösöknek a

Miusnál megindított támadása is. Karkovtól nyugatra széles arcvonalon folytatják a támadást az oroszok. Támadásaikat a helyi német erők visszaverték. Szevszk körül nagy páncélos és gépesített erőket vetettek harcba az oroszok. Itt még tartanak a nagy harcok.

Lisszaboni jelentés szerint az angolszász erők partraszállást kíséreltek meg Dél-Olaszországban

Pénteken hajnalban, a Messinával szemben fekvő partvidéken történt a partraszállás

Zürich, szeptember 3.
A brit hírszolgálat jelentése szerint a nyolcadik brit hadserég csapatai a brit légi és tengeri haderő támogatásával az elmúlt éjjel átkeltek a messzinai tengerszeroron és partraszálltak Calabria félszigetén.

Lisszabon, szeptember 3.

Mint a brit hírszolgálat jelenti, a szövetséges csapatok pénteken

hajnalban 4 óra 30 perckor partraszálltak a Messinával szemben fekvő partvidéken. Az angolszászok partraszállását a brit nehéztüzérség és a brit hadi tengerészet egységeinek erős ágyutüze készítette elő.

Chiasso, szeptember 3.

A Stampa berlini tudósítója jelenti: Az angolszászok Oránban erős csapategységeket von-

tak össze. Valószínű, hogy ezeket Korzika és Dél-Franciaország ellen indítják az afrikai francia csapatok közreműködésével. Berlinben 300 ezer főre becsülik a francia katonák számát. Berlinben egyébként úgy vélik, hogy Észak-Európa ellen is lesz támadás, mert Anglia déli partvidékén nagy csapatszevonásokat észleltek.

Meghalt Kardoss Gyula tiszáninneni evang. püspök

Budapest, szeptember 3.

Kardoss Gyula, a tiszáninneni evang. egyházkerület püspöke 64 éves korában, csütörtökön délelőtt az egyik budapesti sebészeti klinikán meghalt. Kardoss Gyulát a múlt év őszén választották meg a tiszáninneni evang. egyházkerület püspökévé.

Kommunista merényletek Franciaországban

Páris, szeptember 3.

A Stefani Iroda jelenti: Kommunista terroristák Grenobleban meggyilkolták a francia milícia két tagját. Kevéssel utóbb ugyancsak Grenobleban merényletnek esett áldozatul Dessiz ezredes, a Drome-departement francia légiójának vezetője.

Megjelent a Magyar Szárnyak legújabb száma

A magyar repülésügy népszerű folyóirata Jánosy István szerkesztésében a világ repülésének legfrissebb keresztmetszefét adja és részletesen számol be minden belföldi eseményről.

A hősi halált halt Kormányzóhelyettes emlékéit megfelelően méltó keretek között örökölte meg a magyar repülőtársadalom. Erről ad képes beszámolót a lap legújabb száma. Vitéz Hány László a Magyar Aero Szövetség új elnökének programbeszédét is ismerteti.

Légterőnk új hadnagyait most avatták a kassai repülőakadémián. A Magyar Szárnyak munkatársa részletes riportot ad erről az eseményről. Leventéink ejtőernyős ugrótornyát is ismerteti a lap.

Jánosy István németországi útjának részleteit itt kapjuk, most egy motorgyárban látottakról számol be. A repülés biztosítása, a korszerű repülés ezernyi érdekes kérdése: mind szóhoz jut a lap legújabb számában, mely nem csupán repülők számára élvezetes olvasmány, de megnyeri a repülés ügyének azt is, aki eddig e kérdésekkel nem foglalkozott. Nagyszerű képes oldalak, színes cikkek, a magyar vitorlázórepülés legszebb teljesítményeiről írt beszámolók teszik élvezetes olvasmánnyá a folyóiratot.

A lap ára 80 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivataltól, Király-utca 93., kérjük.

Gazdák figyelmébe!

Értesítem a gazdaközönséget, hogy

babot, lencsét, mákot stb.

vásárolok minden mennyiségben.

Átvett termények a Jarcsek-féle pontrendszerbe beszámítanak!

GAGÓ ANDRÁS

gabona- és terménybizományos,
Békéscsaba, Ferenc József-tér 18.

— Ezen a héten a Medvegy és a dr. Südy gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

Churchill és Roosevelt csütörtökön egész nap tárgyalt

Lisszabon, szeptember 3.

Churchill és Roosevelt csütörtökön egész nap tárgyalt egymással. Elsősorban a Szovjettel való kapcsolatokról folyt a megbeszélés. Kitértek

azokra a bírálatokra is, melyek szovjet részről hangzottak el a szicíliai polgári és katonai közigazgatással kapcsolatban.

Amerikai repülőgépek támadása Kulambangra ellen

Tokió, szeptember 3.

A Német Távíratok Iroda jelenti: Csütörtökön 150 amerikai repülőgép támadást hajtott végre a Salamon-

szigetekhez tartozó Kulambangra szigeten lévő japán állások ellen. A légi harc és az elhárító tűz során 13 elengedetlen gép elpusztult.

Az angolszászok elégedetlenek a török külpolitikával

Stockholm, szeptember 3.

(TP) A Times hosszabb cikkben foglalkozik a török politika fejlődésével a háború kitörése óta és azt állítja, hogy a török kormány elsősorban a török nép védelmét és a török nép jólétének biztosítását tartotta szem előtt, ez a politika azonban nem járulhat hozzá lényeges változtatás nélkül egy új és jobb világ kialakulásához. A cikk félreérthetetlen elégedet-

lenséget juttat kifejezésre a török politika magatartását illetően. A cikk írója elvárja, hogy Izmet Inönü a nagynemzetgyűlés megnyitásakor nem halasztja el a jóalkalmat és szigorúan, félremagyarázhatatlanul körvonalazza Törökország politikáját. A lap igyekszik befolyást gyakorolni a törökökre, hogy végülis adják fel angol részről elégtelenségnek nevezett semleges magatartásukat.

Fontos közellátási kérdésekkel foglalkozott a vármegye közigazgatási bizottsága

Békés megye közigazgatási bizottsága csütörtökön délelőtt 9 órai kezdettel tartott rendes havi ülését a vármegyeháza kitanácsstermében, baiczai Beliczey Miklós főispán elnököltével. A Hiszekegy elmondása után az elnöklő főispán nyitotta meg az ülést, majd vitéz Pánczél József vármegyei főjegyző felolvasta a vármegyei kérdésre kiterjedő alispáni jelentést, melyet különös figyelemmel kísért a közigazgatási bizottság minden egyes tagja.

Az alispáni jelentéshez Sebök Elek dr. szolt hozzá elsőnek, aki kijelentette, hogy a jelentést teljes mértékben magáévá teszi, de foglalkoznia kell az ellátatlanok kérdésével. Ezzel kapcsolatban emlékeztetett a közellátásiügyi miniszter 1943 február 26-án a hivatalos lapban megjelent rendetere, amely azoknak a termelőknek, akik az előirt egységen felül szolgáltatnak be, egyharmadrész felár jutalmat helyez kilátásba. Ugy tudja, hogy ez a rendelet nem lett hatályon kívül helyezve.

A továbbiak során rámutatott arra, hogy bizonyos cikkeknek a forgalomba való hozatalát illetően bizonyos tartózkodás tapasztalható, mert hiszen természetes, hogy a termelő inkább többet szolgáltat be a jutalom miatt. Igen célszerű és üdvös dolog lenne, ha a termelőnek mód adatna

arra, hogy termelvényeit ennek a harminc százalékának a hozzáadásával hozhatná forgalomba. Véleménye szerint ez az intézkedés nagyban hozzájárulna a fekete piac letöréséhez. Természetesen ebben az ügyben meg kellene keresni az igazságügyi minisztert, nehogy a termelők az uszorbrióság elé kerüljenek. Azzal fejezte be nagy érdeklődéssel kísért felszólalását, hogy a kérdés illetően való megoldása minden bizonnyal lényeges könnyítést teremt az ellátatlanok frontján.

Harsányi Pál őszinte elismerését fejezte ki a rendkívül tartalmas alispáni jelentésért, majd egyebek között említést tett arról, hogy Gyula abban a helyzetben van, hogy a piacon a legszükségesebb dolgok is csak nehezen szerezhetők be. Ezzel nem azt mondja, hogy ezek a cikkek nincsenek meg, de a termelők kívánják, hogy az eladott termelvények számitassanak be a pontokba. Különösen a burgonyaellátás terén tapasztalható ez. Kérte, hogy a vármegye hasson oda, hogy legalább a gyermekkonyha részére vásárolt burgonyát számítsák be a pontokba, mert így kilátás lehet arra, hogy a gyermekkonyha részére a burgonyát biztosítani tudják.

Ezután a tűzifaellátás kérdésére tért ki Harsányi Pál esperes, felső-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

házi tag. Örömmel látja, hogy a vármegye alispánja teljes mértékben ismeri a helyzetet. Őszinte elismeréssel adózott, hogy a vármegye fáradhatatlanul végzett ügyein kívül olyan nagy szeretettel foglalkozik a Közjóléti Szövetkezet ügyével is, hogy minél több életképes egzisztenciát teremthessen. Ez olyan bizonyíték, amely nemcsak igyekezetről, hallatlan munkabírásról, de az alispán jó magyar szívéből is tanúbizonyságot tesz. (Ugy van! Ugy van!)

Végül őszinte örömmel emlékezett meg arról, hogy a vármegye különösen szerencsés, hogy ebben a nehéz időben olyan három vezető férfiúval áldotta meg a Teremtő, akik szívük teljes melegevel szeretik a vármegyét és fáradhatatlanul dolgoznak a vármegye népének boldogulásán. Kéri a jó Istent, hogy segítse őket munkájukban. (Taps és éljenzés.)

A felszólalásokra Beliczey Miklós főispán válaszolt elsőnek, aki bevezetőjében kijelentette Sebök Elek dr. m. kir. gazdasági főtanácsos felszólalására, hogy a felár kérdése még nem lehet időszertű, merthiszen a végleges elszámolás csak 1944 júniusában történik meg és nem bizonyos, hogy az a termelő, aki most felárral hozna valamit forgalomba, végül valóban jogosult lesz a jutalomra. Azt még senki nem tudhatja, hogy milyen mértékben sikerül a beszállítási kötelezettségnek eleget tenni. Erti a jószándékot, de a jószándék még nem elegendő. Mindenesetre alaposan foglalkozik majd a figyelemre méltó javaslattal.

Harsányi Pálnak kijelentette, hogy a szájából vette ki a szót, amikor a vármegye alispánjának munkásságát méltatta, aki valóban csodálatos energiával igyekszik előrevinni a vármegye ügyeit. Feltétlenül foglalkozni kíván a gyermekkonyhák ügyével és reméli, hogy megnyugtató megoldást fog találni. Ugy véli, hogy a vármegyei tisztii főorvost fogja a kérdésbe bekapcsolni. Természetesen, ez nem lehet precedens, mert az egész vonalon ezt nem lehet megcsinálni. A faellátás ügyében a minisztérium részéről megvan a jószándék.

Csernus Mihály feliratot javasolt ebben az ügyben. A főispán kérte a közigazgatási bizottságot, hogy a javasolt feliratot terjessze ki a bizottság annak érdekében, hogy valamilyen módon biztosítható legyen a mezőgazdasági munkások és gazdasági eselések lábballal és ruhával való ellátása, mert ezidőszert az a helyzet, hogy bármit is keresnek a mezőgazdasági munkások, ruházati cikkekre nemigen telik nekik.

A közigazgatási bizottság egyhangúan csatlakozott a főispán javaslatához.

Sebök Elek dr. visszatért a gazdák jutalmazásához és hangsúlyozta, hogy a termelő máris számol és előre kiszámítja, hogy milyen mértékben tud eleget tenni a kötelezettségnek. Bizonyos kategóriáknál már tudni lehet az eredményt és itt ezt a pluszt meg kellene adni.

A főispán ismételtelen kijelentette, hogy a jóhiszeműség nem elegendő, ennek ellenére foglalkozik az ügygel. Sebök Elek dr. és a közigazgatási bizottság többi tagja tudomásul vette a főispán válaszát.

Vitéz sarkadi Márki Barna dr. al-

ispán válaszában kijelentette Sebők Eleknek, tény, hogy bizonyos cikkek nem kerülnek forgalomba. Arról sincsen tudomása, hogyan kerül a fogyasztóhoz a beszolgáltatott készlet. Ezen a téren minden bizonnyal megfellelő megoldás történik. Fejtűnt neki, hogy a Hangya Szeghalomról és Füzesgyarmatról Nagyszalontára viszi a felvásárolt dolgokat. Nem helyesli, ha a forgalom kiirányul a vármegyéből, különösen akkor, amikor Nagyszalonta még messzebb van a vásárlás helyétől, mint Békéscsaba. Ebben az ügyben egyébként érintkezésbe lépött a Hangya vezérigazgatójával. (Helyeslés.) Az igazságügyminiszterhez intézendő feliratot nem találja célszerűnek, mert 30 százalékos ár-emelés lenne a következménye.

Harsányi Pálnak azt válaszolta, hogy szükségesnek tartotta a közéleti helyzetéről tájékoztatni a közgazdasági bizottságot. Ezen a téren zökkenők nem voltak. Ha valami ténykérdés felmerül, azt a vármegye főispánjával minden egyes alkalommal alaposan megbeszélik.

Ezután részletesen ismertette a tüzfelfűtés kérdését és rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel ezen a téren meg kell birkóznia. A vármegye tüzfelfűtése attól függ, hogy a fennálló nehézségeket miként lehet leküzdödni. Azt azonban máris kijelenti, hogy a vármegye főispánjával együtt mindent elkövetnek, hogy a faellátás a lehetőségekhez képest biztosítva legyen. (Nagy taps.) Ami pedig a Közlölet Szövetkezettel folytatott munkásságát illeti, ezt nem azért csinálja, mintha ezért elismerésre számíthatna. Huszonhárom esztendővel ezelőtt érkezett haza világháborús hadifogságból és ekkor látta, hogy milyen kérdésekhez kell hozzájárulni. Örömmel vállalta a munkát, amikor a min. kir. belügyminiszter életre hívta a szövetkezeteket. Ez a belügyminiszter szociális érzékét bizonyítja. Mindenkor azon volt, hogy minél több egzisztenciát tudjon teremteni, hogy minél tökéletesebben végrehajthassa a miniszter elgondolását és látni kell, hogy még nincs megelégedve a munkával, mert sokkal, de sokkal többet szeretett volna tenni, a mai viszonyok s az anyagbeszerzési lehetőségek korlátozott volta azonban bizonyos nehézségeket támasztanak, amelyekkel meg kell birkóznia s ezt legjobb lelkiismerete szerint meg is teszi.

Végül utalt arra, hogy a főispán által javasolt ruházati akció egyik legnagyobb problémát képezi. A mezőgazdasági munkásságról mindenképpen gondoskodni kell. Feltétlenül hozzá kívánjuk segíteni a mezőgazdasági munkásokat és a gazdasági eselődéseket, hogy megfelelő lábbelihez jussanak. (Nagy helyeslés.)

A közigazgatási bizottság nagy helyesléssel fogadta az alispán bejelentését és teljes mértékben át volt hatva a mezőgazdasági munkásság megsegítését célzó törekvéstől. Az alispáni jelentést ezután egyhangúlag elfogadták, majd utána a különféle jelentések meghallgatására tértek át.

Eltemették

Glattfelder Gyula csanádi érseket

Szeged, szeptember 3.

Glattfelder Gyula csanádi érseket pénteken délelőtti helyezették örök nyugalomba Szegeden, a Fogadalmi-templom sírboltjába. A gyászszertartást Grósz József kalocsai érsek vezegte.

Ülést tartott a 42-es országos bizottság

Budapest, szeptember 3.
A Magyar Távirati Iroda jelenti: A 42-es országos bizottság pénteken délelőtti összeült. A bizottság több fontos kormányrendeletet tárgyal,

többek között tárgyalta a hadviseltek és hadigondozottak megsegítéséről szóló rendeletet is, amely a Hivatalos Lap legközelebbi számában már meg is jelenik.

Befejeződött Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter bácskai körútja

Budapest, szeptember 3.
A Magyar Távirati Iroda jelenti: Keresztes-Fischer Ferenc háromnapos bácskai körútja tegnap befejeződött. A belügyminiszter este visszatért a fővárosba.

A bácskai körút utolsó álló-

masaként a miniszter Újvidékre látogatott el. Keresztes Fischer Ferenc itt is hangsúlyozta, miszerint semmi okunk sincs a kételkedésre, kishitűsége, a magyarság a végsőkig állja azt az elhatározását, hogy megtartja az ezeréves magyar földet.

Nyolcezer páncélost vesztettek a bolsevisták augusztusban

Berlin, szeptember 3.
A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A Szovjet nyolcezer harcokocsit veszített, azaz pontosan a legutolsó napon kilőtt 184 szovjet harcokocsival együtt 7481 páncélost semmisített meg a né-

met csapatok. Ezen a számon kívül a német bombavető repülőgépek is igen súlyos károkat okoztak, így egyedül kedden a stukák 21 ellenséges harcokocsit tettek ártalmatlanná.

Megerősödött a német légvédelem

Bern, szeptember 3.

Az angol sajtó az utóbbi időben mind gyakrabban foglalkozik az angol és amerikai légihaderőnek az európai kontinen ellen intézett támadásai során elszenvedett veszteségeinek fokozódásával. A Daily Mail repülésügyi szakértője, Collin Bednall figyelemreméltó részletességgel foglalkozik ezzel a kérdéssel. Bednall a többi között a következőket írja:

A légvédelemben példátlan a német elhárítás. A német légvédelmet avatott kezek irányítják. Az ellenfélnek számos éjjeli vadással kell rendelkeznie, ugyanis a Berlin és Nürnberg ellen intézett légitámadás során igen sok ellenséges éjjeli vadással találkoztak az angol repülők. A két város túlságosan messze fekszik egymástól s így nem helytálló az a feltevés, hogy ugyanazok az éjjeli vadászok léptek akciójába. A nürnbergi léghárítás legalább olyan heves volt, mint a berlini. Az angol-amerikai bombázórajok veszteségi arányszáma oly magas, hogy veszélyes do-

log lenne azt csekélynek minősíteni. Az önelégültség különösen az angol repülőgépgyártásra lehet veszélyes. Bednall, aki a brit és amerikai bombázók pilótáival beszélt, megállapítja, hogy ezek a pilóták a Berlin és Nürnberg ellen intézett támadás során saját szemükkel látták, hogy a velük együtt repülő rajból egyszerre öt-hat gépet lőttek le a németek.

Bednall végül megállapítja, hogy téves az angol közvéleményben túlságosan elterjedt ama állítás, hogy az angol-amerikai légihaderő kibírhat egy olyan veszteséget, amely nem haladja meg a támadó repülőgépek 10 százalékát. Az ilyen feltevés a cikkíró szerint teljességgel alaptalan. Az egyetlen komoly tényező, amely ebben a tekintetben szerepet játszik, csupán a veszteséget szenvedett repülőeszközök utánpótlásának arányszáma lehet. Ezt az arányszámot viszont katonai részről titokban tartják. Bednall végül utal arra, hogy egy négymotoros repülőgép építése — felhivatalos becslések szerint — 70.000 munkaórát vesz igénybe.

Oroszország esetleg ki is válhat a háborúból

— írja Harry Hopkins

A quebeci katonai jellegű tárgyalások eredménye és a világ, különösen pedig az európai hadszínterek katonai helyzetének analízise nyilván meglehetősen

szkeptikus következtetésekre kényszerítette az ellenséges tábor vezetőférfiit. Miután Churchill legutóbbi beszédében óva intette a közvéleményt a túlfü-

tött optimizmustól, most Harry Hopkins, Roosevelt munkatársa és személyes barátja hallaja szavát az American Magazine egyik cikkében. „1945-ben megnyerhetjük a háborút” — írja Hopkins, a háborús helyzettel foglalkozó cikk címfeliratában. Mindenekelőtt megállapítja, hogy a nyugati szövetségesek győzelmének kulcsa a Szovjetunió. Mivel az amerikai lapok a Szovjet nyári offenzívájáról, Hopkins megállapítja, hogy Oroszország esetleg ki is válhat a háborúból. Mindenesetre hozzáfűzte, hogy ő azért nem hiszi, hogy a szövetségesek ily módon elvesztenék a háborút, mindenesetre meg kell változtatnia a győzelem időpontjára vonatkozó jóslatát. A nyugati szövetségesek úgy sem számíthatnak gyors győzelemre és számítása szerint legalább még két évig kell keményen harcolniuk. Még keményebben kell dolgozni és még többet kell nélkülözni. Hopkins állásfoglalását különösen az teszi érdekessé — londoni jelentésekből ítélve —, hogy előreláthatólag képviselni fogja az USA-t a tervezett hármaskonferencián. Mély bepillantást enged az angolszász politikai körök gondolatvilágába, s ez mindenesetre jelentős mértékben ellensúlyozza az európai idegháborúra beállított angolszász propaganda hatását. Feltehető ugyanis, hogy a Quebecben felállított katonai mérleg és az erre alapított jövő kilátások komolyan aggasztják Washington és London.

A ragyogó magyar ősz

már beköszöntött Budapestre, elűzte a kánikula ütködő forróságát s most fellélegezve, felrisszülve éli a magyar főváros színes, mozgalmas életét. A Pestre áradó vidéki tömegek számára szeptemberben gazdag program kínálkozik, hiszen teljes erővel megindult a szezon. Egymásután nyitnak a képzőművészeti kiállítások. Rengeteg élvezethez jutnak a zeneművészet rajongói, mert egymást követik a szabadtéri hangversenyek, amelyekben a könnyebb és komolyabb zene világhírű mestereinek műveit interpretálják Budapest legkiválóbb zenekarai. A színházi fronton példátlan esemény történt, mert a nagy konjunktúrára való tekintettel az úgynevezett nyári színházak az enyhe szeptemberben tovább játszanak s ugyanakkor az úgynevezett téli színházak kivétel nélkül megnyitják kapuikat. De kinyitottak nyári szünet után a múzeumok is. Az őszi verőfényben a strandokon még vidám élet folyik, de a gyógyfürdők is óriási forgalmat bonyolítanak le. A sport hívei rengeteg csemegéhez jutnak szeptemberben. A labdarugóbajnokság izgalmas mérkőzésein kívül 4-én kezdődik a MAC országos versenye. 12-én kerül sor a Millenáris-pályán a kerékpáros hattusa bajnokság befejező futamára. 12-én kezdődnek az országos tenisz-csapatbajnoki mérkőzések. Akik Pest környékére kíváncsiak: élvezhetik a hajókirándulások örömeit is.

Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatal (V., Deák Ferenc-u. 2.) bármilyen szóbeli és írásbeli felvilágosítással és ismertetővel szívesen szolgál díjmentesen az érdeklődők számára.

HÍREK

Napfényre

kerül a múlt Sopronbárhalmán, ahol a Magyar Nemzeti Múzeum megbízásából a múlt év őszén kezdte meg az ásásokat dr. Bottyán Árpád. Az eddigi ásások eredményeként is harminchárom árpádkori sirt tártak fel. Csontvázakat találtak a sírban s a csontvázak és a mellettük meglett hajkarikák, karperecek, gyűrűk, nyakperekék arról tesznek bizonyosságot, hogy Sopronbárhalmán már a korai árpádkortól kezdve jelentős magyar település volt. A feltételezt most megerősítették a temető közelében a napokban feltárt árpádkori lakóházmaradványok. Természetes, hogy ezeknél az ásásoknál csak a legértékesebb esetekben állapíthatják meg, hogy melyik sír kinek a sírja, a csontvázak nem árulják el, hogy az ember, aki ezer éve került a föld alá, ki volt míg élt, mit csinált életében, kihez tartozott, boldog volt-e vagy boldogtalan, de annyit elmondanak a néma ajkák is, hogy Sopronbárhalmán s mindkettő a Kárpátok medencéjében magyarok éltek, dolgoztak, harcoltak, nevelték gyermekeiket, hogy helyükbe állíthassák őket. Hol itt, hol ott tárnak fel régirégi sírokat tudósaink, emelik ki a föld alól és teszik a világ elé a bizonyítékokat, hogy a Duna-Tisza táján ezer év óta a magyar erő és lélek irányította az életet. Mi magyarok ilyenkor, amikor egy-egy névtelen ősrünk napfényre kerül a magyar föld alól, úgy érezzük, hogy velük a messzi múlt, az előttünk élt sok magyar nemzedék üzenetét a munkára s a tünét évszázadok üzenetét: ez: dolgozzatok és küzdjétek tovább, hogy az első ezer évet újabb magyar évezredek kövessék az ősi földön.

Sz.

— **Üzenet a frontról.** Kotroczó András tizedes, békéscsabai honvéd szeretettel üdvözlől minden békéscsabait messzi Oroszországból küldött levelében. Kéri barátait és ismerőseit, hogy minél sürgettebben írjanak neki, mert nagy örömet szerez számára minden hazulról érkező levél.

— Megünnepelték Viipuri visszafoglalásának második évfordulóját. Augusztus 30-án volt két esztendeje annak, hogy a finn csapatok visszafoglalták Viipurit, Karjala fővárosát. A romjaiból lassan újjáéledő városban csaknem kizárólag asszonyok, gyermekek és katonák részvételével a tavalyinál szerényebb körülmények között ünnepelték meg a város felszabadításának évfordulóját. A délelőtti órákban a szabad ég alatt hálaadó istentisztelet volt. Ezt követően a karjalai földszorosan harcoló csapatok főparancsnoka, valamint a különböző karjalai katonai és polgári szervezetek képviselői koszorút helyeztek el a Hősök-émlékművén, majd a viipurii helyőrség csapatainak szemléje és díszmenet következett.

— **Agyonsújtotta az áram.** Ajkáról jelentik: Az erömütelepen motorszerelés közben Salinszki Ákos 32 éves villanszerelő belenyúlt a motorba. A tízezer voltos áram végigszaladt a jobbkarján, vállán és mellkasán, majd a bal alsókarján jött ki. Ahol az áram keresztülhaladt, súlyos harmadfokú égési sebeket okozott, majdnem elszenesedtek ezek a testrészek. Borzalmas sérüléssel azonnal beszállították a devescseri kórházba, de már a legmondosabb ápolás sem tudott rajta segíteni.

Szombaton tartja őszii rendes közgyűlését Békés vármegye törvényhatósági bizottsága

Békés vármegye törvényhatósági bizottsága szeptember 4-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel tartja meg idei őszi rendes közgyűlését Gyulán, a vármegyeháza nagytermé-

ben. A megyegyűlés tárgysorozatán több fontos ügy is szerepel, úgyhogy előreláthatólag nagy érdeklődés mellett kerül sor a törvényhatósági bizottság ülésére.

Tűz a Szalay-majorban

Pénzeken reggel hat órakor távbeszélőn arról értesítették a békéscsabai tűzoltóságot, hogy a békéscsabai határban levő Szalay majorban, Szalay Lajos

fanyáján tűz ütött ki. A tűzoltóság az értesítés után azonnal ki- vonult a helyszínre. Lapunk zártáig a tűzoltók még nem jöttek vissza.

ÁRPÁD filmszínház

Előadások: hétfőnap fél 7, fél 9, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

Szombat, vasárnap, hétfő, kedd — A svéd filmgyártás kimagasló alkotása:

Párduckisasszony

Marguerite Viby, Ake Söderblom, Tolle Zelman

— **Minden magyar fiú kedvenc olvasmánya az Ifjú Repülő,** ez a nagy népszerűsége szerzett folyóirat, mely nem csupán a modellezés terén végez úttörő munkát, hanem egyben nemes szórakozást is nyújt a magyar ifjúságnak. Az új szám tartalmaiból kiemelkedik a lap főszerkesztőjének németországi tapasztalatairól, a szakemberképzéstől frott cikk, számos modellező szakkikk, mely értékes ismereteket közöl az olvasóval. Regény, elbeszélés, élményelírások teszik színessé a gazdag és változatos tartalmat. Egy nagyszerű új modeltervrajzát is közreadja az Ifjú Repülő új száma. Az Ifjú Repülő új számának ára 50 fillér. Mutatványszámmal a kiadóhivatal (VII, Király-utca 93) készséggel szolgál.

— **Felállítják a szatmári diák szobrát Szatmárnémetiben.** Szép lendületet veit a közelmúltban a vidéki városok köztereinek művészi szobrokkal való díszítése a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium anyagi támogatásával. Szatmárnémeti városa elhatározta, hogy szobrot emel a szatmári diáknak s ezzel áldoz azok emlékének, akik az évszázadok folyamán Szatmár iskoláiban készültek fel az életre. A szobor felállítását a kultuszminisztérium anyagi támogatása teszi lehetővé s a közeljövőben kifizetésre kerülő pályázatot az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács fogja felülbírálni.

— **Farkasok és vaddisznók garázdálkodnak az újkemencei határban.** Az újkemencei gazdák panaszkodtak az illetékes hatóságoknak, hogy a farkasok juhállományukat pusztítják. Legutóbb a juhállományból négy állatot kiragadtak és azokat szétmarcangolták. Ugyanakkor vaddisznók is súlyos károkat tettek a burgonyaföldeken. Az újkemenceiek kérték az illetékes hatóságoktól, hogy írassák ki a dűvadakat.

— **Agyonragta a ló szántás közben.** Magyar János 31 éves zengővárkonyi gazda a mezőn szántott. Munka közben egyik lóva kirugott és álkapcsán találta el a gazdát, aki eszméletlenül esett össze. A törés okozta sebből a vér a torkába folyt és Magyar János saját véréből megfulladt.

— **A Békéscsabai Credo Férfi-egyesület szombaton este 8 órakor tartja havi gyűlését a Katalikus Kulturházban.** A tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Halálra gázolta a vonat.** Rimaszombatról jelentik: A rimaszombati vasúti bejáró közelében az osztrák személyvonat mozdonya halálra gázolta a síneken játszódozó Lakatos Vilma nevű két éves kisleányt.

— **Motorkerékpárral a halálba.** Kín József szőlősvégerdői lakos a napokban vásárolt egy motorkerékpárt s éppen hazafelé tartott hajnalban a szőlősvégerdői országúton, mikor az út hepehupás talaján a gép ugrálni kezdett. A szerencsétlen fiatalember úgy akart fékezni, hogy mindkét lábát földre csúsztatta, azonban ez lett a veszte. Felborult s eszméletlenül terült el az út porában. A szőlősi állami kórházba szállították a mentők, ahol néhány óra múlva koponyaalapú törés következtében meghalt.

Pk. 5872 sz. 1942. 1943. évi 2353 sz.

Árverési hirdetés

Dr. Brüller Endre ügyvéd által képviselt Boross György és neje javára 432 P - fillér tőke és több követelés járuikál erejéig a békéscsabai kir. járásbíró 1943. évi végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. július hó 13-án lefoglalt 3154 P - f-re becsült ingóságokra a békéscsabai kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendeltéven, annak az 1908. évi XXI. tc. 20. §-a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatónak javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük hatályú igénykereset folyamatba nincs, végr. szenv. lakásán, illetébe: Békéscsabán, Sopony-dűlő 703 sz. alatt leendő megtartására határidőül 1943. évi szeptember hó 4. napjának délelőtti 11 óraja tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bútorok, rostagép, sertések, morzsológép, parasztszekér s egyéb ingóságokat a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5610/931 M. E. sz. rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül leteszik.

Békéscsaba. 1943. július 30.

Gludovics Ferenc
kir. bír. végrehajtó,
mint bírósági kiküldött.

SPORT

ÚSZÁS

Vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezte meg a Csabai Úszó Egyesület a Déli Kerület megbízásából a kerület elnöke, Fehér J. István által gróf Klebelsberg Kunó emlékére alapított vándordíjas versenyt, melyen a kerület legjobb úszói és úszónői, akik közül többen országos bajnokok, vesznek részt.

Az egyesület vezetősége nagy gondossággal és körültekintéssel készíti elő a versenyt, mely iránt már is városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. A versenyen a kerület elnöksége is képviselteti magát. A vándordíjat az az egyesület védi, amely az év folyamán a legjobb pontot szerzi az egyes versenyeken. Ezen vándordíjat annak alapítása óta már két ízben védte a Csabai Úszó Egyesület. A folyó évben ugyan nem sok esélye van annak újbóli elnyerésére, mert köztudomású, hogy a Szegedi Úszó Egyesület a folyó évben kitűnő úszóárdájával már igen nagy pontelőnyre tett szert, azonban mégis bísszük hogy az egyesület megfelelő helyezést fog a versenyen elérni.

Ezen a napon a strandfürdő csak délután 4 óráig vehető igénybe a nagyközönség által. Bétépdíj 1 pengő, diákjegy 30 fillér.

Mi újság a budapesti élelmiszer-nagyvásártelepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint augusztus 27-től szeptember 2-ig ez élő és vágottbaromfi piac az áruk változatlanok voltak, míg a tojáspiac a hatóságilag megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöltség- és főzelékpiac a paraj ára 30, a téltelivaló zöldpaprikáé 40, a vajbabe pedig 60 fillérral drágább, viszont a fejeskáposzta és karalácé ára 10, az apródi- és zöldpaprika, almáparadicsom sárgarépa és petrezselyem ára 20 fillérral csökkent. A gyümölcspiac a görögdiánya és szilva ára 10, a kőite 20, az alma 60 fillérral emelkedett, viszont a szőlő 40, az őszibarack 50, a rögő ára pedig 60 fillérral csökkent kg ként.

Apróhirdetések

Hirdetéseket délután 12 óráig vez fel a kiadóhivatal. Apróhirdetési díj a feladás és készpénzben fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetésekre. Vélőnek csak választélag ellenében válaszolunk. Jellegű levelek leadása kor a kiadóhivatalban 30 fillér bérlettel fizetendő.

Kövességedet elveszek I. Zs. Linszky utca 55

Könnnyű házimunkára ügyes, fiatal lányt (bejáró) egész napra felveszek Thurzó utca 2. Szegedlavics.

Urakalmi boltárkertes traktorosnak, magtárosnak is január 1-re uradalomba ajánlkozok. Cím: 7. Beresényi utca 49.

Butorozott szoba kiadó. Sávozott pillant tenyészakások és 2 drb nagy nyárfa eladó III, Pilsudszky-u. 7 szám.

Jól állapotban levő, keveset használt női ruhák, 50 öltöny, eladó. Gyula Máriafalva, Kőlcsey utca 18.